

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Angeli eorum semper vident faciem Patris mei.
Matth. 18. Thema: S. Archangelus Michael, Christianorum Specialis est
Patronus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO S. MICHAELIS
ARCHANGELI.

CONCIO PRIMA.

Angeli eorum, semper vident faciem Patris mei, qui
in caelis est. *Textus.* Matth. cap. 18.

S. Archangelus Michael, maximus inter
Angelos Christianorum Patronus est, *Thema.*

S. Mater Ecclesia thema meum omnium primò confir- *Exordium.*
mat: Hic est Michael Archangelus, Princeps militia An-
gelorum, cujus honor praestat beneficia: constituit te Do-
minus ad omnes animas suscipiendas. Venit Michael Arch-
angelus cum multitudine Angelorum, cui tradidit Deus animas
Sanctorum, ut perducatur eas in Paradisum exultationis. Patres *SS. Patres.*
audiamus: Omnes Angeli ejus nos adjuvant, vel orando, vel bo- *S. Augustin.*
na suadendo, vel daemones arcendo, potius tamen hoc dicitur de
Michael. scribit S. Augustinus lib. 1. de Civitate Dei. Cum An-
gelis suis non cessat die noctuque praeliari contra Draconem illum,
qui dicitur Diabolus, pro Ecclesia orando, adjuvantia adminis- *S. Bruno.*
trando, bona desideria inspirando, impetum Daemonum reprimendo.
de S. Michael scribit S. Bruno Sermone de S. Michael. Per-
pulchrè S. Laurentius Justinianus Serm. de S. Michael: Non *S. Laurentius*
abs re S. Mater Ecclesia illum honorat, quem sui specialem, & pro- *Justinianus.*
prium novit esse custodem, assiduum intercessorem &c. defendit
humiles, pudicos diligit, custodit vitam, regit in vita, perducit
ad patriam. Constat, quia S. Michael Princeps est omnium usque
in finem

Rupertus
Abbas.

in finem seculi, qui verbum Dei credunt, & consententur. inquit Rupertus Abbas de victoria verbi lib. 1. cap. 18. & iterum lib. 7. in Apocalypsi. Princeps noster dicitur, & est, Princeps in prelio, Princeps in orationis suffragio, usque in finem mundi, Princeps iste principatur populo Dei. Multa sunt nimis, & plura, quam ut presenti loco commemorare patiatur tenor propositi nostri, quæ per mysterium Principis hujus facta sunt, sicut Scripturis sanctis continetur, ex quibus omnibus magnus iste Princeps, quia per ipsum disposita sunt, sortitus est nomen Michael, quod interpretatur: quis ut Deus? Quid enim aliud hoc nomine innuitur, nisi quia qualia per ipsum facta sunt, nemo facere possit, nisi Deus. Ubi prospera promittuntur, & propitiatio, vel expiatio necessarius est, Michael dirigitur. Consonat S. Gregorius hom. 34. in Evang. Quoties mira virtutis aliquid agitur, Michael mitti prehibetur, ut ex ipso actu & nomine detur intelligi, quia nullus potest facere, quæ facere prevalet Deus. S. Michael ipse est prepositus specialiter, & Patronus Ecclesiæ militantis. Uti imploratus prius S. Spiritus gratiâ Conceptibus deducam.

S. Gregorius.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Stupenda sunt beneficia, quæ S. Michael Archangelus olim Synagogæ Judæorum contulit; Archangelus Michael fuit, qui unâ nocte 185. millia Assyriorum militum interfecit, Jerosolymæ afflicto civis liberando, superbum Sennacherib humiliando. 2. Regum c. 19. Factum est igitur, in nocte illâ venit Angelus Dei, & percussit in castris Assyriorum 185. millia. Archangelus Michael fuit, qui Machabæis in auxilium venit in tot occurrentibus necessitatibus, illis adversus religionis, divinique cultus persecutores, gloriosissimas victorias impetrando: *Et nunc Dominator cælorum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, timore, & tremore magnitudinis brachii tui, ut metuant, qui cum blasphemiam veniunt adversus sanctum populum tuum.* 2. Machab. cap. 11.

cap. 15. Archangelus Michael subvenit contra vim Heliodori, quo minus ærarium Ecclesiæ asportaret: *Apparuit autem illis quidam equus terribilem habens sessorem, optimis operimentis adornatus. Ipseque cum impetu Heliodoro priores calceos elisit, qui autem ei sedebat, videbatur arma habere aurea.* 2. Machab. S. Archangelus Michael confortavit, & vires tribuit Judithæ, ut Holoferni caput victrix amputaverit, obsidionem Bethulæ solverit; *Custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi commemorantem, & inde huc revertentem.* Judith cap. 13. Sanctus Archangelus Michael Danielem in lacu leonum contra famelicos tuetur leones: *Misit Angelum suum, & conclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi.* Danielis cap. 6. Archangelus Michael custodivit tres pueros in camino ignis ardentis, ne à flamma læderentur: *Angelus autem Domini descendit cum Azariâ, & sociis in fornacem, & excussit Angelus flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem, & non tetigit eos omninò ignis, neque contristavit.* Daniel. cap. 3. Ita de S. Michael scribit S. Panthaleon Diaconus, & totum confirmat Daniel cap. 12. *Consurgat Michael Princeps magnus, qui stat pro filiis populi mei.* Quantus olim S. Michael Patronus fuit in Synagoga, tantus nunc est auxiliator, adjutor, defensor, & Patronus in populum Catholicum, rectè & verè credentem: S. Michael defendit nos in prælio, contra Barbaros & infideles, ut cantus Ecclesiæ: *Quo custode procul pelle, Rex Christe piissime, omne nefas inimici.* S. Michael fugat Dæmonis astus, & noxia, dum vivimus super terram; unde à Sophronio intitulatur: *Dæmonum exterminator.* Et S. Bruno Serm. de S. Michaelē habet: *Cum Angelis suis non cessat S. Michael die noctuque præliari contra Draconem illum, qui est Diabolus.* S. Michael specialiter assistit in agone animabus nostris: *Venit Michael cum multitudine Angelorum, cui tradidit Dominus animas Sanctorum, ut perducatur eos in Paradisum exultationis.* S. Michael nobis patrocinatur ad tribunal divinum: *Signifer S. Michael repræsenter eas in lucem sanctam. Libera eas de ore leonis, & profundo lacu.* S. Michael

chael & fructuum terræ copiam à Deo nobis exorat, teste Panthaleone; *Fertilitatem fructuum terra suppeditat; Angelus pacis Michael ad istam cœlitus mitti rogitamus aulam, nobis ut crebro veniente crescant prospera cuncta.* Verbo: *Ubi prospera promittuntur, & propitiatio vel expiatio necessaria est, Michael dirigitur.* inquit Rupertus lib. 5. in Apocalypsi. In specie videmus, Psalmista regius Ps. 33. canit: *Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos:* Septuaginta, pro immitteret, legunt: *castra metabitur:* quis est ille Angelus, qui immitteret in circuitu? qui castra ponit? ut Dux & Princeps militiæ, ex omni parte, undequaque vigilias in bonum Christianitatis ordinat, & disponit? respondet Diaconus Panthaleon, esse S. Michael: *Michael qui versatur in cœlis, & ætherem obiit tanquam pernix fulgur, & universam, qua est sub cœlo, terram uno momento pervadit.*

CONCEPTUS II.

Adam è Paradiso expulsus non legitur amplius peccasse: quis astitit Adamo, quod tam timoratam posthinc vitam, poenitentiam interruptam, continuaverit? Dein Adam per lapsum, omnem gratiam perdidit, quis ergò Adamum docuit, & de necessariis quoad cultum Dei, quoad labores manuum, instruxit? non homo hic pædagogus erat, quia nullus præter Adam, & Evam exstitit: ergò Angelus, Adæ infelicis, ductorem, rectorem, instructorem egit? & quis ille Angelus? citatus Panthaleon vult fuisse S. Michaelem Archangelum; *Archangeli Michaelis susceptionibus, & monitis instructus Adam, & ligone terram fodiens, & sudore, labore frugaliter nutritus, non fuit amplius seductus ab hominis inimico, nec Dei hoste.* Vide, inquit S. Bruno Serm. de Sancto Michael: *Quantas gratias B. Michaeli Archangelo debemus, à quo Angelos accepimus nobis ministros ad custodiam ordinatos.*

CON.

CONCEPTUS III.

Zacharias cap. 2. describit visionem: *Vidi per noctem, & ecce vir ascendens equum rufum, & ipse stabat inter myrteta.* Quis est ille vir? & cur stat inter myrteta? Virum fuisse Angelum, ipse Propheta indicat: *Dixit ad me Angelus.* Theodori & Lyrani expositio est, hunc Angelum in specie fuisse Archangelum Michaellem: sed cur inter myrteta apparet? & se videndum præbet? Myrtus semper viret, viredo consolationis, & bonæ spei est symbolum: Myrtus & Romanis boni augurii arbor erat, non nisi prospera, & felicia portendere affirmantes; inter myrteta ergo apparet S. Archangelus Michael, verè credentium indeficiens, & optimus consolator, studens sine intermissione, bona prospera, & felicia Christianis procurare, deferre, ac nunciare. *Ubi prospera promittantur & propitiatio, vel expiatio necessaria est, Michael dirigitur.* inquit S. Bruno in cap. 5. Apocalypsi.

CONCEPTUS IV.

S. Joannes Evangelista cap. 8. narrat, se vidisse Angelum ante Altare cum thuribulo aureo: *Angelus venit & stetit ante Altare, habens thuribulum aureum, & data sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus Sanctorum omnium super Altare aureum, quod est ante thronum Dei.* Per hunc Angelum intelligi S. Michaellem, docet S. Dionys. Carthus. *Aptius videtur, ut Angelus iste intelligatur Angelicus Spiritus Ecclesia præsidens, scilicet Michael, quia nunc Princeps exstat Ecclesie, sicut olim Synagoga.* Per incensa multa, intelligi multas preces & suffragia, docet citatus textus, S. Michael Archangelus in manu tenet thuribulum aureum incensorum, sine intermissione orat & rogat pro Christianitate, ut Altissimus noxia cuncta abigat, prospera tribuat: audiamus verba Carthusiani: *Iste Ecclesiam visitat, & ante ejus Altare stat, habens thuribulum aureum, id est, charitatem præcipuam ad fideles, per quam spiritualia eorum sacrificia colligit, Deoque offert.* Optimè S. Augustinus lib. 1. de Civitate

tate

tate Dei. *Omnes Angeli ejus nos adjuvant, vel orando, vel bona suadendo, vel Demones arcendo, potius hoc tamen dicitur de Michael.*

CONCEPTUS V.

S. Lucas cap. 22. de Salvatore nostro agonizante narrat: *Apparuit autem illi Angelus de caelo confortans eum.* Carthusianus, & Bonav. lib. meditat. vitæ cap. 15. *defendunt hunc Angelum, fuisse S. Michaelem tunc Principem Synagoga: verba sunt Dionysii.* S. Bonav. sic scribit: *Cum autem sic orat anxiosus Dominus JESUS, ecce Angelus Domini Princeps caelestis exercitus Michael apparuit confortans:* Syriaca lectio habet: *confirmans eum:* In quo Archangelus Christum confortat, & confirmat? viderat naturam humanam Christi, ob instantem mortem, gravissimè tentatam, & anxiatam, tristem, & mœstam, adeò ut si possibile esset transire hunc calicem, tam horribilem mortem, Christus optaret, & precaretur: *Pater, si possibile est, transeat à me calix iste;* cum nunc Archangelus Michael sciret ac nosceret ex decreto divino, per mortem Filii Dei, perditum hominem redimendum esse, ut omninò redemptio ac salus humani generis opere compleretur, homo redimeretur, advolat S. Archangelus Michael, agonizanti, anxio, tristi Salvatore, ne mortem instantem, & gravia tormenta metueret, sed animosè amplecteretur, sustineret, animat, roborat, confortat, confirmat. Ita perorat Josephus Mansius in Festo S. Michaelis disc. 3. num. 7. *Salutem nostram amavit S. Michael, qui Christum in horto anxium, & pro peccatis nostris agonizantem animavit, & ut pro redemptione nostrâ sanguinem suum effunderet, strenuè cohortatus est.*

CONCEPTUS VI.

Dum Christus Dominus gloriosus è sepulchro prodixisset, narrat S. Matth. cap. 28. *Ecce terra motus factus est magnus, Angelus autem Domini descendit de caelo, & accedens revolvit lapidem,*

dem &c. dixit mulieribus, surrexit &c. citò euntes dicite discipulis ejus. Ex multorum sacrorum interpretum non improbabili opinione disco: quod quotiescunque in Sacra Scriptura Angeli alicujus fit mentio non adhibita nominis ejus specificatione, per talem Angelum S. Michaellem per antonomasiam semper intelligi, maximè si de insigni aliqua talis Angeli operatione fit mentio: cur nunc cum tanto impetu, inquam terræ motu, Archangelus Michael in resurrectione Christi descendit? cur lapidem ipsemet revolvit? non quæsitus, dixit: resurrexit? citò Apostolis nunciari hortatur? dicam quod sentio: Eveniunt fortunatissima nova, fidelis & amans Cæsaris, Dux & Princeps ipsemet, in persona propria velocissimè accurrit, tam fortunata nova annunciat: fortunatissima pro Christianis hæc erant novalia, surrexit Christus, redemptum est genus humanum, Adæ debitum solutum est, liberatus est infelix homo, ex sclavo Dæmonis, evasit in hæredem Dei, ô novalia gaudiosa! prospera & fortunata! cum impetu ergò, quàm velocissimè ipsemet Archangelus Michael, Princeps Angelorum, de cælo descendit, humano generi redemptionem significat, & intimat: non quæsitus ait: resurrexit, non rogatus lapidem revolvit, ac instat: dicite discipulis ejus. Quis ex hinc non percipiat, non intelligat, quantum S. Michael humano generi, ac in specie verè credentibus, patrocinetur; quantum foveat, ac amet.

Hortor ergò omnes Christianos cum S. Laurentio Justiniano *Epilogu.*
 Serm. de S. Michaele: *Agnoscant singuli, agnoscant omnes, prote-*
ctorem suum, illius laudibus efferant, frequenter sollici-
tent precibus, devotione inclinent.
 Amen.

Pars II.

(M)

IN FESTO